

ΗΧΩ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ

ΕΤΟΣ Α΄

ΠΑΤΡΑΙ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1929

ΤΕΥΧΟΣ 16ον

...ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

Σκοτάδι γύρω ξαπλώνεται βαθύ· μιὰ καταχνειὰ παχειὰ ἔχει καλύψει τὴν ὀριζοντία· δὲν βλέπεις ποῦθε νὰ διευθυνθῆς· δὲν τολμᾷς νὰ λάβῃς μιὰ κατεύθυνσι· φοβᾶσαι τὰ βήματά σου νὰ σύρης γιατί δὲν ξέρεις μπρὸς σου τι θὰ βρῆς, γιατί γύρω σου δὲν ξέρεις τι εἶνε· καὶ σταματᾷς βωβὸς καὶ ἀλαλος. Ζητᾷς βοήθεια κι' ὀδηγὸ· μὰ κανεὶς δὲν ξεφαντώνει τέτοιος· γιατί ὅλοι εἶναι τὸ ἴδιο· κανένας δὲν μπορεῖ νάλλῃ κοντά σου νὰ σταθῆ νὰ σὲ ρωτήσῃ τι θέλεις. Καὶ πέφτεις κάτω παράλυτος ἀπὸ τὴν ἀπελπισία καὶ χάνεις λίγο λίγο τῆς δυνάμεις σου νεκρὸς γιὰ νάσαι αὔριο· ἔζησες χρόνια ἀρκετά· μὰ σ' ὅλα σου τὰ χρόνια νόμιζες πὼς ὅτι ἔκανες σωστὸ ἦτανε νὰ τὸ κάνῃς. Μὰ ὅταν σὲ μιὰ στιγμή ἦλθε τὸ μήνυμα τοῦ χρόνου ὅλα τᾶχαες κι' ἐμβρόντητος ἀπέμεινες μπρος στὴ συνείδησί σου, ὅταν φωνὴ σοῦ ἦλθε ἀπ' αὐτὴ ποῦ ἠώθησε ποῦ περπατεῖς· ποῖνε τὸν δρόμο πῆρες. Καὶ ἀναδος ἀπέμεινες στὴ θεϊκὴ φωνὴ της γιατί ποτὲ εὐαίσθητος δὲν φάνηκες μπροστά της. Δὲν σκέφθηκες στὸ βίῳ σου

ὀλόκληρο πὼς εἶσαι πλάσμα μὲ δικαίωμα τὰ ἀλλὰ καὶ μεκαθήκοντα. Ἐνόμιζες πὼς ὅλα δικὰ σου πρέπει νάλα καὶ ἐτράβαγες τὸν δρόμο σου μὲ μιὰ κατεύθυνσι μονάχα πὼς σὺ ν' ἀπολαύσης τὴ ζωὴ καλλίτερα ἀπ' τοὺς ἄλλους· κι' ἂν ἐμπόδια βρισκόσαντε μπροστά ὅλα τὰ παρεμέριζες σκληρὰ χωρὶς σγκλίνῃσι καμιά γι' αὐτὰ τὰ θύματά σου. Καὶ δόξα γύρευες καὶ πλούτη καὶ καλὴ ζωὴ χωρὶς νὰ βλέπῃς πάρα πέρα πὼς κι' ἄλλοι σὺν καὶ σὲ τὴν ἴδια σκέψι θάπρεπε νάχουν· μὰ τυραννίσαντε σκληρὸ στὴν ἀπονία τοῦ κόσμου. Μὰ ὅχι· τέτοιος δὲν ἦταν ὁ δρόμος ποῦπρεπε νὰ πάρῃς· ἔπρεπε καὶ γύρω σου νὰ βλέπῃς πὼς εἶναι κι' ἄλλοι· πὼς χωρὶς αὐτοὺς ἄχαρη καὶ ἐνοχλητικὴ θάταν ἡ ζωὴ σου· πὼς χωρὶς αὐτοὺς οὐδὲ μιὰ στιγμή μποροῦσες νὰ σταθῆς σ' αὐτὸ τὸ κόσμῳ· κι' ἀφοῦ τᾶβλεπες ὅλ' αὐτὰ θὰ χάραζες ἄλλο δρόμο, τὸν δρόμο τῆς ἀγάπης· θὰ σκεφτόσουνα πὼς στοὺς ἄλλους αὐτοὺς γιὰ τὴν χάρι ποῦ σοῦ κάνουν νὰ στολίζουν τὴν ζωὴ, νὰ σοῦ μετράζον τὸς πόνους τῆς μοναξιάς ποῦ θάχες χωρὶς

αὐτοὺς, ἔχεις μὰ μὰ πολὺ μεγάλη ὑπο-
 χρέωσι καὶ ἀπὸ κεῖ θὰ ὀδηγούσανε πῶς
 θάπρεπε νὰ συμπεριφέρεσαι σ' αὐτοὺς·
 μὰ κ' ἓνα ἄλλο θὰ σκεφτόσουνα πῶς
 χωρὶς αὐτοὺς δὲν θάσσουνα στὴ θέ-
 σι ποῦ βρίσκεται, θάσσουνα πολὺ μὰ
 πολὺ χαμηλά, θάσσουνα ἓνα ἀπ' ὅλα τὰ
 ζῶα ποῦ βρίσκονται στὴ γῆ καὶ γι' αὐτὸ
 καὶ πάλι θὰ τραβάγες τὸν δρόμο τῆς Ἀ-
 γάπης. Μὰ ὅλα αὐτὰ δὲν τὰ σκέφθηκες
 καὶ ἂν κάποτε ἔδειξες πῶς τὰ σκέπτεσαι
 τῶκανες γιὰ νὰ ξεγελάσης τοὺς ἄλλους γιὰ
 τὸ ἀτομικὸν σου συμφέρον. Καὶ νὰ γιατί
 τώρα βρίσκεσαι κεῖ ποῦ εἶσαι. Νὰ γιατί
 ἡ σκοτηνεὶά πυκνὴ σὲ περιβάλει. Ἄλλὰ
 τί βλέπω; πέρα βαθεῖα μὲ στὸν ὀρίζοντα
 σὲ μὴ σπηλιὰ ἀπὸ κάτω μὴ σκιὰ μικροῦ
 παιδιοῦ σιγὰ σιγὰ αὐξάνει σὲ μέγεθος,
 σὲ φῶς καὶ λάμπει σὰν τὸν ἥλιο καὶ
 πιότερο ἀπ' αὐτὸν, σιγὰ σιγὰ σὲ πλησιάζει
 καὶ λόγια ποῦ δὲν ἄκουσες ποτὲ ὡς
 τότε ψιθυρίζει, βροντοφωνεῖ ἀργότερα
 κ' ἀγάπη σὲ διδάσκει μὰ σὺ ἐξαγριώνε-

σαι· μὲ μίσος τὴν διώκεις, μὲ ὕβρεις προ-
 πηλακισμοὺς μὲ θάνατον νομίζεις πῶς
 πάλι θὰ κυριαρχῆ ἡ βρομερὰ ψυχὴ σου·
 μὰ ὄχι ἡ ἀγάπη τῆς τόσο μεγάλῃ εἶναι,
 ποῦ κάθε στιγμὴ συντριβεται τὸ μίσος
 κ' ἡ κακία. Ἀορίζεις νὰ μετανοῆς γιὰ
 τὴν ζωὴ ποῦ ἔκαμες. Νὰ συγκινηῆσαι σὲ
 βλέπω καὶ νὰ κλαῖς γιατί τόσο καιρὸ ἄ-
 φινες κακὸς ὁ ἑαυτὸς σου νᾶναι καὶ στὴν
 ὑστάτη αὐτὴ στιγμὴ βοήθεια γυρεύεις ἀ-
 πὸ κειὸν ποῦ ψηλά εἰς τὸν σταυρὸ συγχώ-
 ρησ' ἔδωκε καὶ στὸ ληστή ἀκόμη. Καὶ
 νὰ τὰ κλάματά σου τὰ πολλὰ κάποιον κα-
 λὸ σοῦ κάμανε, καλὸ τρανὸ, ποῦ δὲν πε-
 ρίμενες ποτὲ νὰ γίνῃ γιατί σὲ βλέπω τώ-
 ρα δὰ ν' ἀρίνης γιὰ πάντα τὸν κόσμ' αὐ-
 τὸ τῆς ἀπονείας ψηλά γ' ἀνεβαίνης στὰ
 οὐράνια, κοντὰ στὸ θρόνον τοῦ Δημιουργοῦ
 σὲ βλέπω νὰ στέκης καὶ ὕμνους πρὸς
 αὐτὸν νὰ ἀναπέμπτῃς αἰωνίως γιὰ τὴ
 μεγάλη ἀγάπη ἐκείνου ποῦ ἀπέστειλε στὴ
 γῆ καὶ μὲ τὸ αἷμα του ἐχάραξε μὲ στὴ
 καρδιὰ τῶν ἀνθρώπων.

Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

Ο ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ

ΥΠΟ ΤΗ. ΒΙΡΤ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἔρχονται τὰ χρόνια τοῦ νεαροῦ Ἀλκιβιά-
 δου. Ἡ μεγάλη Σικελικὴ ἐκστρατεία. Εἶνε
 τὸ ἔτος 416. Ὁ Ἀριστοφάνης ἐμφανίζει τὸ
 κωμικώτερον τῶν ἔργων του ὑπὸ τὸν τίτλον
 «Οἱ ὄρνιθες». Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ θαυ-
 μάζει κανεὶς τὸν νατουραλισμὸν καὶ τὰς ζωο-
 λογικὰς γνώσεις τοῦ ποιητοῦ. Τὸ δράμα ἐκ-
 τυλίσσεται εἰς τοὺς ἀέρας, ὅπου ἔχουν ἀνάγκη
 πτερῶν διὰ νὰ ζήσουν. Τσαλαπετεινοὶ
 καὶ νυχτερίδες, περδικογέρακα, ἀετοὶ καὶ γε-
 ράκια, ἐρωδιοὶ καὶ σπίνιοι. Τίποτε δὲν λείπει.
 Ὅλα ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ὅλα τρέ-

χουν, φωνάζουν, θορυβοῦν, ἕως ὅτου ὁ Τσα-
 λαπετεινὸς τὰ καλεῖ εἰς συνέλευσιν. Τὸ περιε-
 χόμενον τοῦ ἔργου εἶναι τὸ ἑξῆς: Ἐνας με-
 γαλοφυῆς Ἀθηναῖος ἀστὸς φθάνει μὲ τὴν
 σύντροφόν του εἰς τὴν περιοχὴν τῶν πτηνῶν.
 Λαμβάνει τὴν ἀπόφασιν νὰ ἰδρῶσῃ ἐκεῖ μίαν
 ἀποικίαν καὶ νὰ ἐνώσῃ τὰ πτηνὰ εἰς κράτους
 κοινωσίαν. Ἀκόμη, ὅτι αὐτοὶ πρέπει νὰ εἶ-
 ναι οἱ κύριοι τοῦ κόσμου καὶ ὅτι οἱ Θεοὶ πρέ-
 πει νὰ καταργηθοῦν. Ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ
 γένος τῶν πτηνῶν εἶναι ἀρχαιότερον ἀπὸ τὸ
 γένος τῶν Θεῶν. Καὶ αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀ-
 πὸ τὸ αὐγὸ τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸ ὅποιον καὶ ἐ-